

Udgivet 24.08.2022

Hent nyttig viden i de økologiske sortsforsøg

Sorternes evne til ukrudtskonkurrence og modtagelighed over for sygdomme afprøves under økologiske dyrkningsforhold

Af Tove Mariegaard Pedersen

Forsøgsmedarbejdere landet over knokler løs i sæsonen med at passe markforsøg, og det giver nye resultater om sorter af bl.a. korn. Når data er indberettet og har været igennem en revision hos statistikerne, bliver resultaterne tilgængelige på [SortInfo \(https://sortinfo.dk/\)](https://sortinfo.dk/).

Et unikt samarbejde

De økologiske sortsforsøg er en del af Landsforsøgene® og udføres i et samarbejde mellem Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Teknologisk Institut, SEGES Innovation, TystofteFonden, lokale forsøgsheder og forsøgsværter. I forsøgene indgår sorter, som frøfirmaer og forædlere anmelder til uvildig afprøvning. Det er et helt unikt samarbejde, som betyder, at vi kan levere forsøg af høj kvalitet.

Økologiske forsøgsværter i hele landet

Afprøvningen foregår under økologiske dyrkningsforhold, og forsøgene er placeret hos fire økologiske landmænd i Vestjylland, Sønderjylland, på Lolland og på Sjælland på forskellige jordtyper. Forsøgene placeres i forsøgsværternes marker og bliver passet af lokale forsøgsfolk fra såning til høst.

Data bliver indberettet til Teknologisk Institut. Data fra de enkelte forsøg kan herefter findes på hjemmesiden [Nordic Field Trial System \(NFTS\) \(https://nfts.dlbr.dk/Forms/Forside.aspx\)](https://nfts.dlbr.dk/Forms/Forside.aspx). Det er også i NFTS, at man kan finde forsøgsplaner, forsøgsdesign, gps-koordinater og kontaktoplysninger på den forsøgsansvarlige, hvis man kunne tænke sig at besøge et forsøg tidligere på sæsonen. I juni måned vil der ofte være åbne markvandring i forsøgene.

I juni måned vil der ofte være åbne markvandring i forsøgene. I 2023 har der været markvandring i forsøgene i Sønderjylland med fremvisning af sorter af vårbyg og en linjesort af vårhvede i økologisk værtdiagnostik. I de økologiske sortsforsøg i 2023 indgår sorter forædlet specifikt til økologi. Sorter forædlet til økologiske dyrkningsforhold er bl.a. forædlet efter at have en stærk ukrudtskonkurrenceevne.

Foto: Tove Mariegaard Pedersen

De økologiske sortsforsøg i Sønderjylland, juni 2023. Her afprøves bl.a. en vårbygsort Halfdan udviklet til økologisk dyrkning, som har en stærk ukrudtskonkurrenceevne (ses til venstre i billedet).

Værdiafprøvning sker under økologiske dyrkningsforhold

De økologiske sortsforsøg fungerer også som en del af den officielle afprøvning af nye sorter forud for optagelse på sortslisten – den såkaldte værdiafprøvning. Det er aktuelt, når forædlerne har udviklet en ny sort, som er særligt egnet til økologiske dyrkningsforhold og mindre relevant eller måske endda uegnet under konventionelle dyrkningsforhold.

Under konventionelle dyrkningsforhold er næringsstoftildelingen højere, og under økologiske forhold tildes kun organisk gødning. Konventionelle forsøg behandles desuden med ukrudtsbekæmpelsesmidler, og derfor vil man ikke kunne få samme udtryk for sorterens ukrudtskonkurrenceevne som under økologiske forhold, hvor der vil være mere ukrudt.

Find evne for ukrudtskonkurrence på SortInfo

I de økologiske sortsforsøg i vårbyg bliver der lavet en vurdering af planternes tidlige dækning af jorden vha. dronefotos, og der bliver registreret ukrudtsdækning og strållængde – alt sammen noget, som kan være med til at beskrive sortens evne til at konkurrere mod ukrudt. Vær dog opmærksom på, at det ikke giver mening at sammenligne denne type data for en enkelt sort på tværs af år, da tidspunkt for registrering og sæsonvariation vil variere fra år til år. Alle disse oplysninger kan findes i sortsdatabaseen [SortInfo \(https://sortinfo.dk/#/\)](https://sortinfo.dk/#/).

Sorter har forskellig modtagelighed for sygdom

I SortInfo kan man også finde oplysninger fra de konventionelle observationsparceller, hvor sorter fra de økologiske forsøg også typisk vil indgå. Observationsparcellerne er en del af den officielle sortsafprøvning,

og er placeret flere steder i landet.

TystofteFonden foretager igennem vækstsæsonen en række registreringer af sygdomme og dyrkningsegenskaber. Observationsparcellerne er anlagt uden gentagelser men opdelt i en behandlet og en ubehandlet del. Særligt sygdomsregistreringerne har stor værdi for økologer, da de viser hvilke sorter, der er mest og mindst modtagelige for sygdomme.

Kun observationsparceller, hvor der har været sortsforskelle, indgår i opgørelsen, og derfor kan man ikke bruge data til at sige noget om årets generelle sygdomstryk. Man kan derimod se, hvordan sorterne klarer sig i forhold til hinanden og i forhold til kendte referencer.

Landsforsøgene 2023 giver et samlet overblik

I december udkommer Landsforsøgene 2023 (tidligere Oversigten over Landsforsøgene). I dette samlede værk præsenteres alle årets resultater fra Landsforsøgene®, herunder også de økologiske sortsforsøg. I Landsforsøgene® finder du en gennemarbejdet og kortfattet formidling af forsøgsresultaterne. Bogen kan findes i pdf-version på [LandbrugsInfo](https://www.landbrugsinfo.dk/basis/d/5/2/planter_landsforsogene_oversigt_over_landsforsogene) (https://www.landbrugsinfo.dk/basis/d/5/2/planter_landsforsogene_oversigt_over_landsforsogene), sammen med tidligere års forsøgsopgørelser.

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

For mere information

Tove Mariegaard Pedersen

Specialkonsulent

Jordfrugtbarhed, korn,

OrganicXseeds

+45 40 25 63 33

tove@icoel.dk

Artiklen er en del af temaet

Økologiske Landsforsøg

Økologiske Landsforsøg er et unikt nationalt samarbejde om markforsøg og demonstrationer. I temaet her får du mulighed for at orientere dig om alt det nyeste indenfor Økologiske Landsforsøg.

**Læs mere om økologiske landsforsøg
(/temaer/oekologiske-landsforsog/)**